

«ВЫХАД У СВЕТ» ПА-ГРАМАДЗЯНСКУ

ЛІДА. 12 красавіка ў краме «Книжный мир» раённага цэнтра ў чарговы раз сабраліся прадстаўнікі грамадскасці розных пакаленняў, людзі, аб'яднаныя любоўю да мастацкага слова. Лідскім гарадскім літаратурным аб'яднаннем «Чертог поэта» (кіраўнікі член СПБ, паэт Руслан Півавараў і паэтэса Святлана Піваварава) творчыя сустрэчы ладзяцца тут штомесяц. І зноў у гасцях у лідчан пісьменнікі з Гродна.

Нагадаем, што за некалькі апошніх гадоў выступленні гродзенскіх літаратараў у Лідзе сталі добрай традыцыяй. Тут прадставілі сваю творчасць вельмі розныя цікавыя аўтары, майстры слова з рознымі амплуа і розным творчым почыркам. З восені 2024 года створаную ў кніжнай краме літаратурную гасціную «Выход у свет» (ініцыятары лідскія паэты Руслан і Святлана Піваварава) наведваюць выключна члены Гродзенскага абласнога аддзялення Саюза пісьменнікаў Беларусі. 12 красавіка перад лідчанамі выступілі дзіцячая пісьменніца Таццяна Сучкова і публіцыст Уладзімір Ягорычаў. Гасцей па традыцыі прадставіў намеснік старшыні ГрАА СПБ, паэт, публіцыст Дзмітрый Радзівончык.

У якасці спойлера некалькі слоў пра мэты і задачы мерапрыемства. Вядома, што Саюзам пісьменнікаў Беларусі выконваецца адказная місія працягу і развіцця традыцый беларускага мастацтва, заснаваных класікамі айчыннай і сусветнай літаратуры. Зразумела, галоўнай тэмай большасці літаратурных мерапрыемстваў на тэрыторыі Гродзенскай вобласці сёлета з'яўляецца 80-годдзе Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне. На тэмы гераізму савецкага народа, шматлікіх ахвяр вайны, неўміручай народнай памяці

пра гады ліхалецця, на тэмы радасці перамогі над фашызмам і неабходнасці захавання мірнага неба над Беларуссю друкуюцца персанальныя і калектыўныя выданні па ўсёй краіне, ладзяцца іх прэзентацыі, рэалізуецца шэраг грамадска-літаратурных праектаў. Адзін з такіх сімвалічных праектаў – «80 сустрэч у кніжных крамах да 80-годдзя Перамогі» – сумесная ініцыятыва Саюза пісьменнікаў Беларусі і ААТ «Белкніга». Лідская літаратурная гасціная «Выход у свет» у краме «Книжный мир» дзейнічае таксама і ў межах гэтага праекта.

Сёлета 21 снежня спаўняецца 20 гадоў з дня стварэння Гродзенскага абласнога аддзялення Саюза пісьменнікаў Беларусі. А 6-7 верасня бягучага года Ліда будзе прымаць Дзень беларускага пісьменства, яркае свята агульнанацыянальнага маштабу, свята ўсіх, хто любіць чытаць, хто цікавіцца літаратурным жыццём Беларусі і творчасцю айчынных пісьменнікаў. Гэтыя і іншыя важныя тэматычныя напрамкі ўдзельнікамі сустрэчы меркавалася адлюстраваць у сваіх выступленнях, дадаўшы да іх элементы імправізацыі, адкрытага дыялогу з публікай, таксама традыцыйныя для лідскага грамадска-літаратурнага праекта «Выход у свет» (год стварэння 2019). Дарэчы, крама «Книжный мир» у Лідзе – гэта адзінае спецыялізаванае гандлёвае прадпрыемства ў Гродзенскай вобласці, дзе адбываюцца літаратурныя мерапрыемствы. Удакладнім: **пакуль** адзінае. Хутчэй за ўсё колькасць літаратурных мерапрыемстваў грамадзянскай і ваенна-патрыятычнай тэматыкі будзе павялічвацца, а геаграфія творчых сустрэч пісьменнікаў (у тым ліку і ў кніжных магазінах вобласці) будзе пашырацца. У любым выпадку бяспрэчна адно – усе, хто сёння сур’ёзна займаецца літаратурай, абавязаны прадэманстраваць сваю грамадзянскую пазіцыю, данесці да чытача частку свайго сумлення, пакласці ў скарбонку беларускай культуры плён сваёй творчай працы і працы сваёй душы. Гэта наш абавязак перад класікамі, перад Радзімай, перад загінуўшымі воінамі, пераможцамі фашызму, перад ветэранамі, якія падарылі мірнае неба над нашым шматпакутным краем.

Таццяна Аркадзеўна Сучкова – член СПБ, вядомая ў Беларусі дзіцячая пісьменніца. Лаўрэат III Абласнога конкурсу рукапісаў імя Цёткі (Алаізы Пашкевіч) у намінацыі «Дзіцячая літаратура». Яе творчы багаж змяшчае больш за два дзясяткі кніг, вялізную колькасць публікацый ў перыядычных выданнях і калектыўных зборніках, перамогі ў прэстыжных літаратурных конкурсах рознага ўзроўню. Яе талент шматгранны. З-пад пяра пісьменніцы выходзяць вершы, апавяданні, казкі, смяшынкi, скарагаворкі і шмат чаго яшчэ. Таццяна Аркадзеўна часты госць ва ўстановах адукацыі і культуры, дзе з поспехам адбываюцца яе сустрэчы з маленькімі чытачамі. Нарадзілася Таццяна Аркадзеўна ў Расіі, яе родная мова руская. Але Беларусь творца лічыць сваёй другой радзімай, таму стараецца актыўна вывучаць і выкарыстоўваць у сваіх творах беларускую мову. У сакавіку гэтага года (роўна месяц таму) у складзе дэлегацыі Гродзенскага абласнога аддзялення СПБ

пісьменніца ўдзельнічала ў XXXII Мінскай міжнароднай кніжнай выставе, дзе прадставіла сваю творчасць на пляцоўцы Выдавецкага дома «Звязда» і на галоўнай сцэне форуму. Таццяна Сучкова займае годнае месца ў яркай плеядзе паслядоўнікаў Алаізы Сцяпанаўны Пашкевіч. Віктар Кудлачоў, Ганна Скаржынская-Савіцкая, Ліна Багданава, Аляксей Якімовіч — імёны дзіцячых пісьменнікаў Прынямання вядомыя юным беларускім чытачам, іх бацькам і педагогам; іх творы карыстаюцца попытам, вывучаюцца ў школьнай праграме, знаходзяцца ў сферы пільнай увагі кнігавыдаўцоў і даследчыкаў. Вобраз самой пісьменніцы Таццяны Сучковай у пэўнай ступені нараджае асацыяцыі з вобразам яе чытача — заўсёды жыццярадаснага і непасрэднага маляняці-непаседы. Па-мастацку адлюстравальвае чароўны свет дзяцінства

і заставацца сур'ёзным і на ўсе сто дарослым — неверагодна складана, часам практычна немагчыма, а ў выпадку з Таццянай Сучковай і зусім неабавязкова. У лідскай літаратурнай гасцінай «Выхад у свет» Таццяна Аркадзьеўна агучыла лірычнае прысвячэнне гораду Лідзе, пазнаёміла прысутных з рознымі этапамі свайго творчага шляху, прадэкламавала некаторыя творы, падзялілася некаторымі цікавымі сакрэтамі з творчай лабараторыі сучаснага дзіцячага пісьменніка, падарыла свае кнігі. Пісьменніца выклікала сімпатыі слухачоў сваёй жыццярадаснасцю і непасрэднасцю. Усе, хто стаў сведкамі выступлення Таццяны Сучковай, нібыта памаладзелі на некалькі гадоў, на імгненне вярнуліся ў чароўную краіну пад назвай Дзяцінства. А слова пісьменніка адыграла ролю часовага пропуску на гэтую далёка не ўсім даступную, запаведную тэрыторыю. Таццяну Аркадзьеўну мы будзем яшчэ доўга дзякаваць за гэта.

Уладзімір Яўгенавіч Ягорычаў – дацэнт кафедры гісторыі Беларусі, археалогіі і спецыяльных гістарычных дысцыплін Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы, кандыдат гістарычных навук, публіцыст, член Саюза пісьменнікаў Беларусі. Прызнаны лепшым аўтарам часопіса «Беларуская думка» (2004); лаўрэат Рэспубліканскага літаратурнага конкурсу «Лепшы літаратурны твор 2009 года» ў галіне публіцыстыкі за кнігу «Правда и

ложь на весах истории»; лаўрэат конкурсу «Лепшы аўтар часопіса «Политическое просвещение»» (2013). Сааўтар шэрагу калектыўных навуковых прац і публікацый у Беларусі і за мяжой. Уладальнік тытула «Чалавек года Гродзеншчыны» (2012) у грамадска-палітычнай сферы; член Камуністычнай партыі Беларусі; член Міжнароднай арганізацыі «Ленін і Айчына». Узнагароджаны медалём Францыска Скарыны. Аўтар кніг: «Что-то с памятью нашей стало...» (тры перавыданні); «На крутых поворотах истории»; «Многоликая Клио или Наедине с исторической правдой»; «История в событиях и лицах (Взгляд через призму времени)»; «Продовольственная политика Советской власти в Беларуси (1917-1920)»; «Визиты в историю»; «Правда и ложь на весах истории» (3 издания); «Судьбоносный Октябрь: история и современность»; «У порога негасимых истин»; «Знамя правды непобедимо!»; «На переломе эпох»; «Величие Советской эпохи»; «Если мы наследники Чесна...»; «Урок даёт История»; «Когда говорит История...»; «Сдувая пыль с истории...»; «Истина дороже всего»; «История уполномочена заявить...»; «Вглядываясь в историю...» і «Время выбрало нас» (кніга намінавана на суісканне Нацыянальнай літаратурнай прэміі Рэспублікі Беларусь гэтага года ў намінацыі «Лепшы твор публіцыстыкі»). Трэба адзначыць, што стыль прамога дыялогу з публікай карэнным чынам адрозніваецца ад строгай, ледзь сухаватай мовы артыкулаў Уладзіміра Ягорычава. З людзьмі пісьменнік размаўляе вельмі нефармальна, раскавана, часта нават саркастычна, і ў некаторыя моманты яго вобраз характарызуецца пэўнай ступенню эксцэнтрычнасці. Літаратар, актыўны грамадскі дзеяч прыгадаў некаторыя эпізоды свайго творчага шляху, супрацоўніцтва з дзяржаўнымі СМІ (перыядычным друкам і каналамі тэлебачання), працы ўніверсітэцкага выкладчыка. Таксама публіцыст абмеркаваў з аўдыторыяй Дырэктыву № 12 «Аб рэалізацыі асноў ідэалогіі беларускай дзяржавы», адказаў на пытанні, падарыў лідчанам свае кнігі з аўтарскім аўтографам. Той, хто хоць аднойчы стаў сведкай выступлення Уладзіміра Яўгенавіча, не зможа забыць гэта яшчэ доўгі час.

У другой палове сустрэчы выступілі нашы лідскія калегі: Уладзімір Глінін, Людміла Русь, Тэрэза Смольская, Валерый Мацулевіч, Ганна Рэлікоўская, Ала Юшко, Алена Несцерава, Ніна Кобец, Святлана Піваварава, а таксама дэбютанты літаратурнай гасцінай «Выход у свет»: аўтар слоў прагучаўшай песні Лілія Каранеўская; аматар паэзіі, бібліятэкар Вольга Буцько і зусім юная лідская пісьменніца Марыя Завала. Гродзенскія госці правялі аўтографсесію, перадалі свае кнігі Лідскай раённай бібліятэцы імя Янкі Купалы. Адметнасцю красавіцкай сустрэчы стаў удзел у ёй моладзі і новых, пакуль невядомых аўтараў. Акрамя пералічаных вышэй, у ходзе мерапрыемства закраналіся тэмы подзвігу ў мірны час, першага палёту чалавека ў космас, аварыі на Чарнобыльскай АЭС і іншыя. Слова, як вядома, – пачатак усяму. Галоўнае – каб яно не разыходзілася са справай. У выглядзе змястоўнага культурнага дыялогу мастацтва слова выконвае надзвычай важную асветніцкую місію ў дачыненні да патрыятычнага выхавання моладзі і фарміравання грамадзянскай свядомасці беларусаў. Важным фактарам з’яўляецца ўдзел у гэтых працэсах літаратуры Прынёманскага краю, адрасаванай як дарослым, так і маленькім чытачам. Вельмі важнай у грамадскім і культурным жыцці бачыцца роля творчай арганізацыі, у назве якой на першым месцы стаіць слова «Саюз». Што заўсёды пацвярджаюць літаратурныя сустрэчы ў Лідзе.

САЮЗ ПІСЬМЕННІКАЎ БЕЛАРУСІ **ГРОДЗЕНСКАЕ АБЛАСНОЕ АДДЗЯЛЕННЕ**

На фота: пасяджэнне літаратурнай гасцінай «Выход у свет» з удзелам членаў Саюза пісьменнікаў Беларусі Таццяны Сучковай і Уладзіміра Ягорычава. Ліда, кнігарня «Книжный мир». Гродзенскія літаратары ў Лідзе. 12 красавіка 2025 года.

Гродзенскія пісьменнікі Уладзімір Ягорычаў і Таццяна Сучкова ў Лідзе

Каля Дома-музея паэта Валянціна Таўлая

Каля муроў Замка Гедыміна XIV стагоддзя

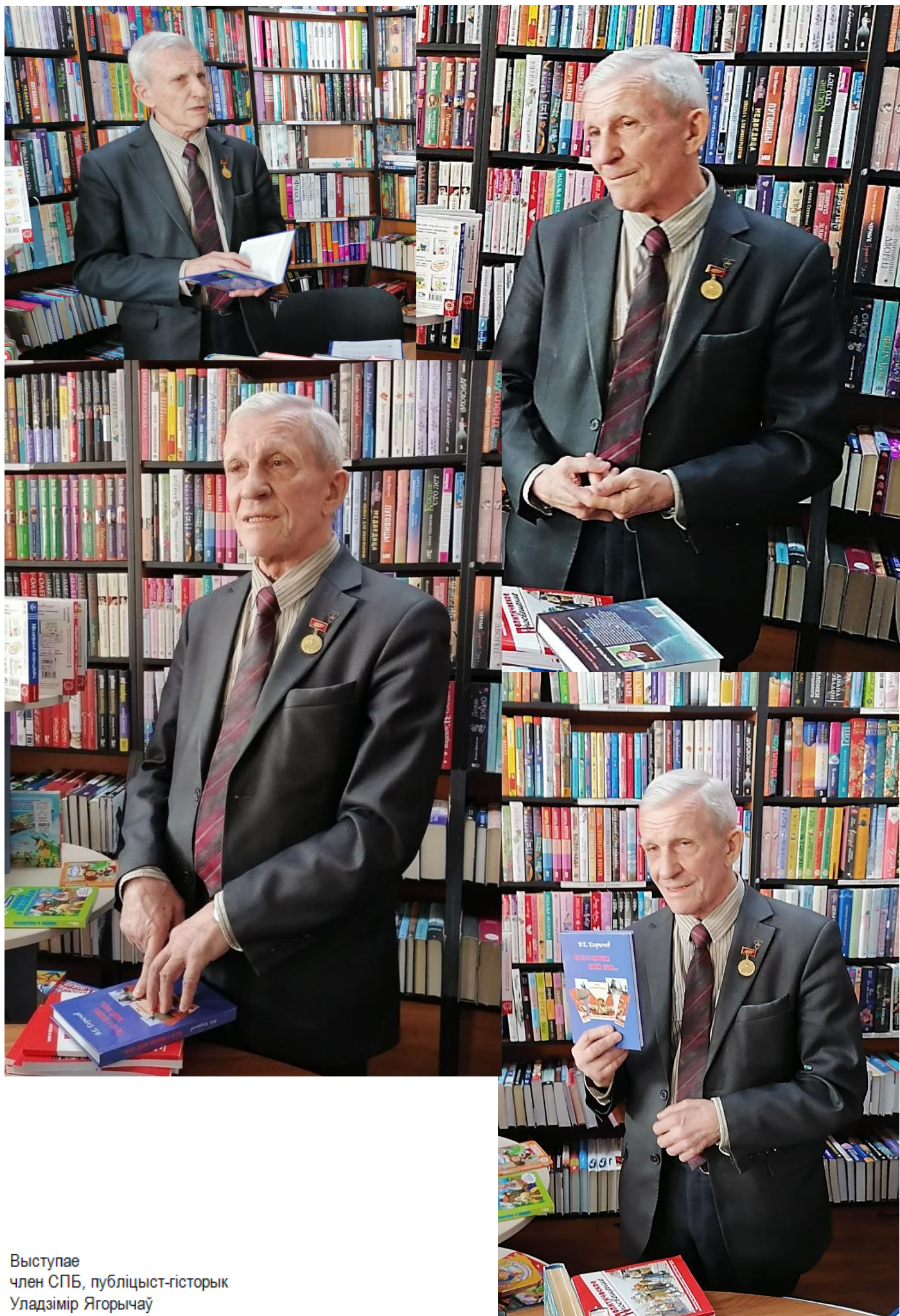

Гасцей з абласнога цэнтра па традыцыі прадставіў член СПБ, паэт, публіцыст Дзмітрый Радзівончык

Выступае
член СПБ, вядомая дзіцячая пісьменніца
Таццяна Сучкова

Выступае
член СПБ, публіцыст-гісторык
Уладзімір Ягорычаў

Уладзімір Глінін

Тэрэза Смольская

Валерый Мацулевіч

Ганна Рэлікоўская

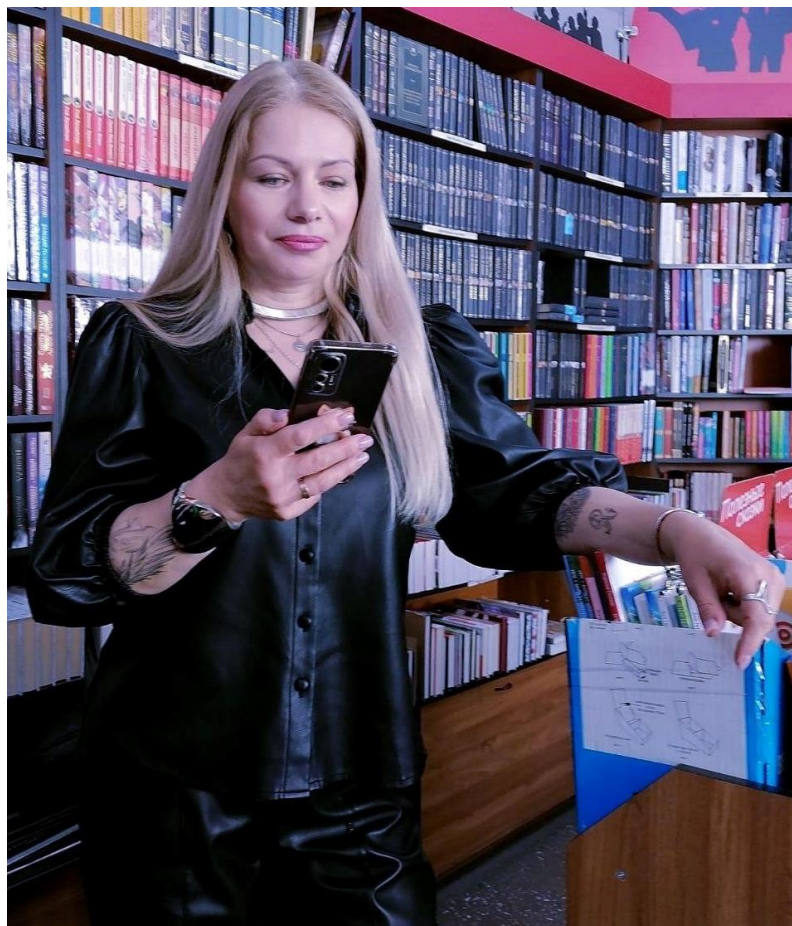
Ала Юшко

Алена Несцерава

Ніна Кобец

Святлана Піваварава

Лілія Каранеўская

Вольга Буцько

Арганізатар літаратурнай гасцінай «Выхад у свет», вядучы мерапрыемства, член СПБ, паэт Руслан Півавараў і юная лідская пісьменніца Марыя Завала (вучаніца СШ № 4 г. Ліды)

Таццяна Сучкова і Людміла Русь

Пасля мерапрыемства

Да новых цікавых сустрэч у Лідзе!

Фота

*Дзмітрыя Радзівончыка,
Руслана і Святланы Піваваравых*

